

**RAPORT O SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ
SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO SZPITALA
KLINICZNEGO NR 1
IM. PROF. TADEUSZA SOKOŁOWSKIEGO
POMORSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO
W SZCZECINIE
ZA 2021 ROK**

Szczecin, maj 2022 r.

I. WPROWADZENIE

Raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej SPSK 1 PUM w Szczecinie sporządzono na podstawie sprawozdania finansowego jednostki za 2021 rok, w oparciu o zapisy art. 53a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U z 2022 r. poz. 633,t.j. z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o działalności leczniczej”. Zawarto w nim:

- analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za poprzedni rok obrotowy,
- prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe wraz z opisem przyjętych założeń,
- informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej.

Analiza oraz prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej została sporządzona zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2017 r. , poz. 832).

Analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2021 rok przeprowadzono w oparciu o punktowe oceny przypisane poszczególnym wskaźnikom wyliczonym zgodnie ze sposobem określonym ww. rozporządzeniu.

Przyjęto cztery obszary analizy: zyskowność, płynność, efektywność i zadłużenie:

1. wskaźniki zyskowności:
  - zyskowności netto,
  - zyskowności działalności operacyjnej,
  - zyskowności aktywów;
2. wskaźniki płynności:
  - bieżącej płynności,
  - szybkiej płynności ;
3. wskaźniki efektywności:
  - rotacji należności,
  - rotacji zobowiązań;
4. wskaźniki zadłużenia:
  - zadłużenia aktywów,
  - wypłacalności.

II. ANALIZA SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ ZA POPRZEDNI ROK OBROTOWY

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT					
Pozycja	Wyszczególnienie	2 020	2 021	Zmiana wartościowa (zł)	Zmiana procentowa
1	2	3	4	5.	6.
A	Przychody netto ze sprzedaży i zrównanie z nimi, w tym:	455 451 298,25	549 880 662,33	94 429 364,08	20,73%
B	Koszty działalności operacyjnej	471 615 611,60	576 865 454,04	105 249 842,44	22,32%
C	Zysk (strata) ze sprzedaży (A-B)	-16 164 313,35	-26 984 791,71	-10 820 478,36	66,94%
D	Pozostałe przychody operacyjne	22 400 232,08	35 595 920,11	13 195 688,03	58,91%
E	Pozostałe koszty operacyjne	5 597 519,57	6 920 876,72	1 323 357,15	23,64%
F	Zysk (strata) na działalności operacyjnej (C+D-E)	638 399,16	1 690 251,68	1 051 852,52	164,76%
G	Przychody finansowe	123 687,97	141 571,14	17 883,17	14,46%
H	Koszty finansowe	47 603,92	338 907,93	291 304,01	611,93%
I	Zysk (strata) brutto (F+G-H)	714 483,21	1 492 914,89	778 431,68	108,95%
J	Podatek dochodowy	358 774,00	0,00	-358 774,00	-100,00%
K	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0,00	0,00	0,00	
L	Zysk (strata) netto (I-J-K)	355 709,21	1 492 914,89	1 137 205,68	319,70%

Rachunek Zysków i Strat wykazuje, iż za 2021 rok Szpital wypracował zysk netto w wysokości 1 492 914,89 zł. Na sprzedaży odnotowano zaś stratę w kwocie 26 984 791,71 zł co oznacza, że w porównaniu z rokiem ubiegłym strata powiększyła się o 10 820 478,36 zł. Taki wynik na sprzedaży był spowodowany większą dynamiką wzrostu kosztów (+105 249 842,44 zł, tj. 22,32% ↑) w stosunku do przychodów (+94 429 364,08 zł, tj. 20,73% ↑).

Wyższa dynamika wzrostu pozostałych przychodów operacyjnych w stosunku do pozostałych kosztów operacyjnych (odpowiednio: +58,91% oraz +23,64%), pozwoliła na wypracowanie zysku na działalności operacyjnej w wysokości +1 690 251,68 zł.

Działalność finansowa Szpitala została zamknięta ujemnym wynikiem, tj. ponad -197 tys. zł.

Ostatecznie 2021 rok SPSK nr 1 PUM w Szczecinie zamknął dodatnim wynikiem (zysk netto) na poziomie 1 492 914,89 zł.

Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej została opracowana w oparciu o teorię i zasady analizy wskaźnikowej, dostosowanej do warunków i specyfiki sektora ochrony zdrowia.

ANALIZA WSKAŹNIKOWA I PUNKTOWA SYTUACJI FINANSOWEJ za 2021 rok

WSKAŹNIK	METODA USTALANIA	PRZEDZIAŁY WARTOŚCI	OCENA PUNKTOWA	WSKAŹNIK	OCENA
1. WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI					
Wskaźnik zyskowności netto (%)	$\frac{\text{wynik netto} \times 100\%}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów} + \text{pozostałe przychody operacyjne} + \text{przychody finansowe}}$	poniżej 0,0%	0	0,2540%	3
		od 0,0% do 2,0%	3		
		powyżej 2% do 4%	4		
		powyżej 4%	5		
Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	$\frac{\text{wynik z działalności operacyjnej} \times 100\%}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów} + \text{pozostałe przychody operacyjne}}$	poniżej 0,0%	0	0,2877%	3
		od 0,0% do 3,0%	3		
		powyżej 3% do 5%	4		
		powyżej 5%	5		
Wskaźnik zyskowności aktywów (%)	$\frac{\text{Wynik netto} \times 100\%}{\text{Średni stan aktywów}}$	poniżej 0,0%	0	0,6431%	3
		od 0,0% do 2,0%	3		
		powyżej 2% do 4%	4		
		powyżej 4%	5		
RAZEM WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI		Maksymalna ocena	15	Uzyskano	9

2. WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI					
Wskaźnik bieżącej płynności	aktywa obrotowe - należności krótkoterminowe z tyt. dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)	poniżej 0,60	0	1,52	12
		od 0,60 do 1,00	4		
		powyżej 1,00 do 1,50	8		
		powyżej 1,50 do 3,00	12		
Wskaźnik szybkiej płynności	aktywa obrotowe - należności krótkoterminowe z tyt. dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe	poniżej 0,50	0	1,30	13
		od 0,50 do 1,00	8		
		powyżej 1,00 do 2,50	13		
		powyżej 2,50 lub jeżeli zobowiązania krótkoterm. = 0	10		
RAZEM WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI		Maksymalna ocena	25	Uzyskano	25

3. WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI					
Wskaźnik rotacji należności (w dniach)	$\frac{\text{Średni stan należności z tytułu dostaw i usług} \times \text{liczba dni w okresie (365)}}{\text{Przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}$	poniżej 45 dni	3	35,24	3
		od 45 dni do 60 dni	2		
		od 61 dni do 90 dni	1		
		powyżej 90 dni	0		
Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	$\frac{\text{Średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług} \times \text{liczba dni w okresie (365)}}{\text{Przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}$	do 60 dni	7	32,87	7
		od 61 dni do 90 dni	4		
		powyżej 90 dni	0		
		RAZEM WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI			

4. WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA					
Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	$\frac{\text{Zobowiązania długoterminowe} + \text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rezerwy na zobowiązania}}{\text{Aktywa razem}} \times 100\%$	poniżej 40 %	10	42,4698%	8
		od 40 % do 60 %	8		
		powyżej 60 % do 80 %	3		
		powyżej 80 %	0		
Wskaźnik wypłacalności	$\frac{\text{Zobowiązania długoterminowe} + \text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rezerwy na zobowiązania}}{\text{Fundusz własny}}$	od 0,00 do 0,50	10	2,96	4
		od 0,51 do 1,00	8		
		od 1,01 do 2,00	6		
		od 2,01 do 4,00	4		
		powyżej 4,00 lub poniżej 0,00	0		
RAZEM WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA		Maksymalna ocena	20	Uzyskano	12

SUMA UZYSKANYCH PUNKTÓW					56
--------------------------------	--	--	--	--	-----------

Podstawą oceny zyskowności działalności gospodarczej jest wynik finansowy, który może być dodatni (zysk) lub ujemny (strata).

Wskaźniki zyskowności są najbardziej syntetycznymi wskaźnikami efektywności i opłacalności działalności jednostki. Odzwierciedlają zdolność jednostki do wypracowania zysków z zaangażowanych kapitałów, a zatem określają ekonomiczną efektywność działalności. Dodatkowo wartości wskaźników informują o racjonalnym gospodarowaniu, gdzie przychody podmiotu przewyższają koszty. Im większe wartości przyjmuje wskaźnik zyskowności, tym bardziej efektywna jest działalność podmiotu. Należy jednak zauważyć, że w przypadku Zakładu jako instytucji, której celem nie jest maksymalizacja zysku, istotniejszym jest fakt bilansowania się prowadzonej działalności. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej są organizacjami „non profit” i najistotniejszym celem ich działalności jest zwiększenie użyteczności świadczeń medycznych. Rozumie się przez to maksymalizację rozmiarów i jakości realizowanych usług.

W przypadku Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 im. T. Sokołowskiego Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie wskaźniki osiągają pożądane wartości, na co przełożenie miało wypracowanie przez Szpital dodatniego wyniku finansowego za rok 2021.

Drugą grupę wskaźników wykorzystanych do analizy raportu stanowią **wskaźniki płynności finansowej**. Są one wykorzystywane w analizie do ustalania zdolności podmiotu do terminowego regulowania zobowiązań. Płynność finansowa podmiotu jest oceniana na podstawie relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych. Zakres aktywów obrotowych uwzględnianych w tej relacji może być różny, w zależności od stopnia płynności finansowej, wyrażonego przez terminy wymagalności zobowiązań. Płynność finansowa jest więc wyznaczana przez stopień płynności aktywów obrotowych i stopień wymagalności zobowiązań. Jeżeli poziom wskaźników obniża się, to występuje ryzyko utraty przez podmiot zdolności do terminowego regulowania zobowiązań.

Wartości wskaźników płynności pokazują, iż w 2021 roku SPSK Nr 1 PUM w Szczecinie posiadał zdolność do terminowego regulowania zobowiązań krótkoterminowych w oparciu o aktywa bieżące oraz zdolność do sprawnego, natychmiastowego spłacania zobowiązań krótkoterminowych najbardziej płynnymi aktywami obrotowymi.

Ważnym czynnikiem wpływającym na sytuację finansową podmiotu jest sprawność jego działalności. Ocena sprawności działania podmiotu obejmuje **badanie rotacji należności i zobowiązań**. Wskaźniki te opisują efektywność przyjętej polityki zarządzania przepływami pieniężnymi, tzn. mogą sygnalizować ryzyko utraty płynności finansowej przez jednostkę - w przypadku gdy wskaźniki płynności finansowej już wyraźnie wskazują na brak płynności – określają przyczyny tych problemów.

Stabilność finansowa podmiotu zależy w dużym stopniu od poziomu jego zadłużenia. W analizie wskaźnikowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej został wykorzystany wskaźnik zadłużenia aktywów, informujący, jaki jest udział zobowiązań w finansowaniu aktywów podmiotu.

SPSK Nr 1 PUM w 42,47 % aktywa finansuje się kapitałami obcymi przy jednoczesnej wielkości funduszy obcych przypadającej na jednostkę funduszu własnego na poziomie 2,96.

W wyniku analizy wskaźników sporządzonej na podstawie sprawozdania finansowego za 2021 rok przy zastosowaniu metody punktowej uzyskano 56 punktów, co stanowi 80% maksymalnej liczby punktów możliwej do uzyskania. Świadczy to o stabilności ekonomiczno-finansowej jednostki. Jest to skok o 5,71 punktów procentowych w porównaniu z wynikiem osiągniętym w 2020 roku.

III. PROGNOZA SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANOWEJ NA LATA 2021-2023**1. Założenia**

SPSK nr 1 PUM w Szczecinie prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych „ustawą o działalności leczniczej” w myśl, której SP ZOZ pokrywa z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów, koszty działalności i reguluje zobowiązania.

Założenia oparto o Wieloletni Plan Finansowy Państwa na lata 2022-2025, gdzie między innymi określono cel: zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa poprzez zapewnienie trwałego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem świadczeń ratujących życie. W tym obszarze realizowane będą działania zwiększające dostępność leczenia, tak aby każdy obywatel otrzymał pomoc medyczną w sposób szybki i pozwalający na utrzymanie obywateli w poczuciu bezpieczeństwa. Realizowane będą również działania w zakresie kształtowania zdrowego stylu życia poprzez profilaktykę oraz promocję zdrowia, a także edukację zdrowotną.

Roczne limity środków finansowych przeznaczonych na finansowanie ochrony zdrowia zgodnie z Art. 131c. Ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych nie mogą być niższe niż:

1. 5,75% produktu krajowego brutto w 2022 r.;
2. 6,00% produktu krajowego brutto w 2023 r.
3. 6,20% produktu krajowego brutto w 2024 r.

W prognozie uwzględniono obowiązujące przepisy, które będą miały wpływ na kształtowanie się budżetu Szpitala w prognozowanym okresie.

Tabela podsumowująca wyniki oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej									
Grupa	Wskaźniki	Wartość wskaźnika 2021	Ocena	Wartość wskaźnika 2022	Ocena	Wartość wskaźnika 2023	Ocena	Wartość wskaźnika 2024	Ocena
1. Wskaźniki zyskowności	1) wskaźnik zyskowności netto (%)	0,25	3	0,24	3	0,30	3	0,22	3
	2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	0,29	3	0,28	3	0,45	3	0,46	3
	3) wskaźnik zyskowności aktywów (%)	0,64	3	0,41	3	0,41	3	0,40	3
	1. Razem:		9	1. Razem:	9	1. Razem:	9	1. Razem:	9
2. Wskaźniki płynności	1) wskaźnik bieżącej płynności	1,52	12	1,52	12	1,55	12	1,51	12
	2) wskaźnik szybkiej płynności	1,30	13	1,29	13	1,32	13	1,25	13
	1. Razem:		25	1. Razem:	25	1. Razem:	25	1. Razem:	25
3. Wskaźniki efektywności	1) wskaźnik rotacji należności (w dniach)	35,24	3	18,46	3	18,67	3	19,44	3
	2) wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	32,87	7	16,89	7	17,41	7	18,29	7
	1. Razem:		10	1. Razem:	10	1. Razem:	10	1. Razem:	10
4. Wskaźniki zadłużenia	1) wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	42,47	8	42,47	8	41,54	8	40,43	8
	2) wskaźnik wypłacalności	2,96	4	2,90	4	2,98	4	3,03	4
	1. Razem:		12	1. Razem:	12	1. Razem:	12	1. Razem:	12
Łączna wartość punktów			56		56		56		56

Celem SP ZOZ jest równoważenie kosztów przychodami. W związku z powyższym utrzymanie w latach 2022-2024 łącznego poziomu punktów w ilości wypracowanej w roku 2021, w tym wskaźnika efektywności w maksymalnej punktacji świadczy o stabilności ekonomiczno-finansowej SPSK nr 1 PUM w Szczecinie i sprawności bieżącego zarządzania jednostką.

IV. INFORMACJE O ISTOTNYCH ZDARZENIACH MAJĄCYCH WPŁYW NA SYTUACJĘ EKONOMICZNO-FINANSOWĄ.

W latach 2021 – 2024 SPSK Nr 1 PUM będzie realizował kilka dużych projektów inwestycyjnych dofinansowywanych ze środków budżetowych:

- podpisana umowa ramowa na realizację inwestycji wieloletniej 2019-2025 pn. Rozbudowa wraz z modernizacją Pomorskiego Uniwersytetu medycznego w Szczecinie i Samodzielnego Szpitala Klinicznego Nr 1 w zakresie kliniczno-dydaktycznym wdrożeń innowacyjnych. Wartość Projektu przypadająca na SPSK Nr 1 wynosi 292 mln zł.
- podpisana 07.05.2021 r. umowa na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Centrum Leczenia Biologicznego w SPSK Nr 1 PUM”. Wartość inwestycji 9 882 925 zł, w tym dofinansowanie w formie dotacji celowej Ministra Zdrowia: 9 716 891 zł.
- podpisana w dniu 20.12.2021 r. umowa zawartą pomiędzy NFOŚiGW i SPSK Nr 1 PUM na dofinansowanie przedsięwzięcia pn. „Termomodernizacja budynków SPSK 1 PUM w Policach przy ul. Siedleckiej 2”. Prace w polickim szpitalu mają zostać przeprowadzone do końca czerwca 2023 r. przy dofinansowaniu z NFOŚiGW w wysokości 41,3 mln zł dotacji oraz ponad 2,1 mln zł preferencyjnej pożyczki. Koszt całkowity zadania wyniesie ok. 43,5 mln zł.

W związku z tym, że nie wiadomo jakie będą wyniki postępowań o udzielenie zamówień publicznych, czy terminowo będą przekazywane środki budżetowe na regulowanie zobowiązań z tytułu realizowanych zadań inwestycyjnych, istnieje zagrożenie dużego zaangażowania środków własnych co przyczyni się do utraty zdolności terminowego regulowania zobowiązań z tytułu wynagrodzeń, zobowiązań publiczno-prawnych i wobec dostawców materiałów i usług.

Szpital dąży do zwiększania przychodów poprzez zwiększenie liczby przyjmowanych pacjentów oraz przez zwiększenie ilości wykonywanych specjalistycznych świadczeń medycznych kosztochłonnych i o wysokim stopniu trudności. Dotychczas pozwalało to na uzyskiwanie wyższych przychodów ponad limit zawartej umowy z NFZ.

V. PODSUMOWANIE.

W obliczu wielu zmian przepisów prawnych dotyczących służby zdrowia (już obowiązujących jak i projektowanych), które będą miały wpływ na sytuację finansową Szpitala, przedmiotowa prognoza sporządzona została przy uwzględnieniu zasady ostrożnej wyceny. Projektowana ustawa o modernizacji i poprawie efektywności szpitalnictwa (II kwartał 2022 roku) wprowadzi kategoryzację szpitali w oparciu o ocenę sytuacji ekonomiczno-finansowej. Priorytetem Szpitala w okresie najbliższych 3 lat będzie bilansowanie kosztów z przychodami, co pozwoli na osiągnięcie minimum kategorii B. Powyższa reforma oraz niekorzystna sytuacja ekonomiczno-gospodarczej, w Polsce i na świecie (wzrost inflacji, rosnące ceny materiałów i usług) spowodują konieczność zwiększenia przychodów poprzez między innymi udzielanie nielimitowanych świadczeń (porady ambulatoryjne, świadczenia dla ubezpieczonych poniżej 18 r.ż.). Działania te mają zrównoważyć rosnące koszty, których pomimo negocjowania cen oraz oszczędności nie da się utrzymać na obecnym poziomie.